

Jaarplan Almelo Energie 2026-2027

*Samen opweg naar een duurzame en betaalbare
energietoekomst*

Concept

Managementsamenvatting

In 2026–2027 bevindt Almelo Energie zich in een nieuwe fase. Waar 2025 vooral in het teken stond van opbouw, positionering en het verbinden van initiatieven, ligt de nadruk in 2026–2027 op **uitvoering, opschaling, kwaliteitsborging en bestendiging**. Met de subsidie- en opdrachtrelatie met de Gemeente Almelo is Almelo Energie nadrukkelijk een uitvoerende en verbindende partij binnen de lokale energietransitie geworden: bewoners (huurders én woningeigenaren) worden via één herkenbare route geholpen met advies, kleine maatregelen, doe-het-zelf isolatie en – waar nodig – doorverwijzing.

Dit jaarplan vertaalt het strategisch kader uit het bedrijfsplan 2025–2028 naar een bestuurlijk stuurdocument voor 2026–2027: **wie is waarvoor eigenaar, welke keuzes moeten we maken, welke resultaten streven we na, en hoe sturen we bij**. Het document is ingericht op de portefeuilles: (1) Duurzame opwek, (2) Energiehulp, (3) Innovatie, (4) Financiën, (5) Organisatie & representatie.

De kern van dit jaarplan is tweeledig:

1. **Maatschappelijke uitvoering en impact:** in 2026 wordt ingezet op aantoonbare groei van energiehulp en bereik, met o.a. minimaal 300 energieadviesgesprekken, minimaal 750 woningen geholpen via de FIXbrigade, minimaal 8 informatieavonden, minimaal 8 straatacties en minimaal 250 bezoekers in het Energiehuis.
2. **Organisatorische borging:** professionaliseren zonder de coöperatieve kern te verliezen, door betere procesinrichting, kwaliteitsbewaking, meetbare KPI's, heldere rolafbakening met partners, en financiële robuustheid.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	2
1.1 Aanleiding en functie van dit jaarplan	5
1.2 Positie Almelo Energie in 2026–2027	5
1.3 Aansluiting bij gemeentelijke doelen en subsidiecontext	6
1.4 Centrale keuzes voor 2026–2027	6
2. Besturingsmodel, planning en rapportageritme	7
2.1 Portefeuille-eigenaarschap	7
2.2 Kwartaalcyclus (plan–do–check–act)	7
3. Duurzame opwek	10
3.1 Doel 2026–2027	10
3.2 Activiteiten en speerpunten	10
3.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	13
3.4 Indicatoren en sturing	13
3.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten	14
4. Energiehulp	15
4.1 Doel 2026–2027	15
4.2 Activiteiten en speerpunten	15
Toegankelijkheid: aanmeldstraat en Energiehuis	15
Energiecoaches	16
FIXbrigade	16
NIP doe-het-zelf	17
Informatieavonden, straatacties en wijkgericht werken	18
Energiehuis	18
4.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	19
Afhankelijkheden	19
Risico's en dilemma's	19
4.4 Indicatoren	20
4.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten	21
5. Warmtetransitie – Aardgasvrije buurten en wijken	22
5.1 Doel 2026–2027	22
5.2 Activiteiten en speerpunten	22
5.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	24
5.4 Indicatoren	25
5.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten	25
6. Innovatie	26
6.1 Doel 2026–2027	26
6.2 Activiteiten en speerpunten	26
Digital Twin	26
Waterstof en energiesysteem	26
Nieuwe innovatieprojecten	27
Marktontwikkelingen, kansen en financiering (incl. subsidies)	27
Innovatie ⇨ uitvoering	28
6.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	28
Kaders	28

Afhankelijkheden en risico's	29
6.4 Indicatoren	30
6.5 Bestuurlijk eigenaarschap	30
7. Financiën (penningmeester)	30
7.1 Doel 2026–2027	31
7.2 Activiteiten en speerpunten	31
Scheiding basisorganisatie en programma's/projecten	31
Budgetdiscipline en kwartaalgesprekken	31
Scenario's bij wegvallen of korting van middelen	31
Verantwoording, audit readiness en datakwaliteit	32
7.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	32
7.4 Indicatoren	33
7.5 Bestuurlijk eigenaarschap	34
8. Organisatie & representatie	35
8.1 Doel 2026–2027	35
8.2 Activiteiten en speerpunten	35
Governance en rolhelderheid	35
Vrijwilligersstrategie en teamontwikkeling	36
Partnerschappen en lokale keten	36
Communicatie, reputatie en coöperatieve groei	36
Capaciteit en groei	37
8.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's	37
8.4 Indicatoren	37
8.5 Bestuurlijk eigenaarschap	38

1. Kader en uitgangspunten

1.1 Aanleiding en functie van dit jaarplan

Dit jaarplan is opgesteld om twee redenen. Ten eerste om de ontwikkeling van Almelo Energie naar een organisatie met structurele uitvoeringscapaciteit te vertalen naar concrete doelen, activiteiten en randvoorwaarden voor 2026–2027. Ten tweede om de bestuurlijke sturing te versterken door verantwoordelijkheden en besluitvorming expliciet te beleggen per portefeuille, met een vaste cyclus van monitoring en bijsturing.

Het jaarplan is daarmee nadrukkelijk géén herhaling van het bedrijfsplan 2025-2028, maar een vertaling naar: prioriteiten, inrichting, rolverdeling, en een ritme van monitoring en bijsturing. Het bedrijfsplan 2025–2028 fungeert als onderlegger voor het jaarplan 2026-2027 en blijft het strategische verhaal en legitimatiekader, terwijl dit jaarplan het operationele en bestuurlijke stuurinstrument is (“wat doen we in 2026–2027 en hoe sturen we daarop”).

1.2 Positie Almelo Energie in 2026–2027

Almelo Energie is tegelijkertijd:

- een **coöperatie** (leden, lokaal eigendom, maatschappelijke verankering);
- een **publiek-georiënteerde uitvoeringsorganisatie** (energiehulp, FIXbrigade, NIP doe-het-zelf, participatie/warmtetransitie);
- een **project- en samenwerkingspartner** (opwekprojecten, innovatie, onderwijs, regionale samenwerking).

De spanning én kracht zit in de combinatie. De komende twee jaar ligt de bestuurlijke opgave in het bewaken van balans: voldoende professionaliteit en controle (publieke middelen, kwaliteit, privacy), met behoud van het lokale karakter van Almelo Energie. De herkenbaarheid en het vertrouwen van bewoners is juist een kernwaarde (laagdrempelig, onafhankelijk, lokaal). Tegelijk vraagt de groei van Almelo Energie door de gemeentelijke opdracht om verbreding van bereik en aanwezigheid binnen de gehele gemeente Almelo inclusief de dorpen Bornerbroek en Aadorp.

1.3 Aansluiting bij gemeentelijke doelen en subsidiecontext

De gemeentelijke subsidierelatie beoogt middelen optimaal ten goede te laten komen aan inwoners, en vraagt nadrukkelijk om resultaatgerichtheid, effectmeting en verantwoording. Tegelijkertijd is er onzekerheid over de meerjarige subsidie o.a. veroorzaakt door onzekere toekomstige SPUK-constructies; dit jaarplan neemt daarom ook scenario-denken op (zie portefeuille Financiën).

1.4 Centrale keuzes voor 2026–2027

Voor 2026–2027 hanteren we vijf centrale keuzes als “kompas” voor prioritering:

1. **Eén herkenbare toegang tot energiehulp:** de aanmeldstraat en het (nog in te richten) Energiehuis fungeren als centrale toegang, met eenduidige communicatie en gerichte toewijzing van Energiehulp (energiecoach, energiefixer, kluscoach, of doorverwijzing naar partners).
2. **Opschalen met kwaliteit:** groei in aantallen mag niet leiden tot kwaliteitsverlies; tevredenheidsmeting en steekproef-evaluaties zijn randvoorwaardelijk.
3. **Focus op uitvoerbare opwekprojecten:** de portefeuille Duurzame opwek kiest voor projecten met realistische doorlooptijd, strategisch belang en een heldere rol voor Almelo Energie (ontwikkelen, participeren, of faciliteren).
4. **Innovatie dient uitvoering:** innovatieprojecten leveren aantoonbaar inzicht, methoden, of versnelling voor de praktijk in Almelo en versterken of ondersteunen de kernactiviteiten van Almelo Energie (niet innovatie om innovatie).
5. **Financiële robuustheid en rolvastheid:** we sturen op continuïteit en beheersbaarheid, met heldere rolverdeling tussen bestuur en uitvoering en transparante besteding van middelen.

2. Besturingsmodel, planning en rapportageritme

2.1 Portefeuille-eigenaarschap

Elke portefeuillehouder is bestuurlijk eigenaar van:

- doelstellingen (wat is succes?),
- beleidskeuzes (waar wel/niet op inzetten),
- escalaties en dilemma's richting bestuur,
- en een "voortgangslijn" (kwartaalritme).

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij het kernteam (Programmamanager, Coördinator Energiehulp), maar het bestuur stuurt op richting, kaders, prioriteiten en risicobeheersing.

2.2 Kwartaalcyclus (plan-do-check-act)

Om uitvoering, kwaliteit en verantwoording structureel te borgen, werkt Almelo Energie met een vaste kwartaalcyclus volgens het principe plan-do-check-act. Deze cyclus zorgt ervoor dat gedurende het jaar actief kan worden bijgestuurd op voortgang, kwaliteit, capaciteit en financiële beheersing. Daarbij is het uitgangspunt dat de uitvoering de dagelijkse realisatie organiseert, terwijl het bestuur per kwartaal keuzes maakt over prioriteiten, risico's en eventuele bijsturing.

Werkwijze per kwartaal

Q1 - Start, baseline en planvorming

In het eerste kwartaal leggen we de basis voor het jaar: we stellen per portefeuille de doelen en belangrijkste activiteiten vast, vertalen deze naar KPI's en richten de monitoring zodanig in dat cijfers en signalen betrouwbaar beschikbaar komen. In Q1 wordt ook expliciet bepaald welke onderwerpen bestuurlijke besluitvorming vragen (bijvoorbeeld: prioritering op projecten, opschalingstempo, of wijzigingen in de inzet van mensen en middelen). Waar nodig worden definities en meetmethoden vastgesteld, zodat we een betrouwbare voortgangsanalyse kunnen uitvoeren.

Q2 - Eerste voortgangs- en opschalingsreview

Het tweede kwartaal is de eerste echte toets: liggen we op koers qua aantallen en bereik, en vooral: blijft de kwaliteit overeind bij groei? Q2 is het moment waarop we eventuele fricties in processen en capaciteit vroegtijdig signaleren (bijvoorbeeld: te hoge instroom, te weinig

vrijwilligers, logistieke knelpunten, datakwaliteit in registraties). Op basis hiervan stelt het bestuur bij waar nodig, bijvoorbeeld door herprioritering, extra werving, aangescherpte werkinstructies of gerichte communicatiecampagnes.

Q3 - Bijsturing en voorbereiding najaar

In Q3 ligt de nadruk op bijsturing en het voorbereiden van het najaar, omdat dit vaak een periode is waarin bereikcampagnes, informatieavonden en werving van vrijwilligers extra effect kunnen hebben. Q3 is ook het moment om de samenwerking met ketenpartners (gemeente, corporaties, welzijn en anderen) te herijken: lopen doorverwijzingen soepel, is de rolverdeling helder, waar liggen kansen onbenut, en waar moeten afspraken worden aangescherpt? Indien nodig worden plannen voor Q4 aangepast om einddoelen haalbaar te houden zonder kwaliteitsverlies.

Q4 - Jaarafsluiting, effectmeting en voorbereiding verantwoording

In Q4 ligt de focus op het afronden van resultaten én het verzamelen van de juiste gegevens voor verantwoording en evaluatie. We maken niet alleen de balans op in aantallen, maar ook in maatschappelijke impact: wat hebben bewoners eraan gehad, wat is de kwaliteit geweest, welke leerpunten nemen we mee? Op basis daarvan maken we een eerste update van prioriteiten en uitgangspunten voor het volgende jaarplan, inclusief eventuele scenario's als financieringskaders wijzigen.

Inhoud en vaste opbouw van de kwartaalrapportage

Elke kwartaalrapportage heeft een vaste kern, zodat het bestuur steeds op dezelfde wijze kan sturen. De rapportage bevat altijd:

1. Output-KPI's (bereik en productie)

Denk aan aantallen adviesgesprekken, aantallen huishoudens geholpen, aantallen bijeenkomsten/straatacties, bezoekers Energiehuis en communicatiebereik. Het doel is: inzicht in tempo en trend, niet alleen losse aantallen.

2. Kwaliteit en klantwaardering

We sturen niet alleen op volume, maar in 2026 is juist kwaliteit een aandachtspunt. Daarom nemen we vaste kwaliteitsindicatoren op, zoals tevredenheidsscores, signalen uit steekproef-evaluaties, terugkerende klachten of knelpunten, en (waar mogelijk) doorstroom naar vervolgstappen.

3. Financiële status en budgetdiscipline

Per programma en op hoofdlijnen: realisatie versus begroting, een korte afwijkingsanalyse en eventuele voorstellen voor bijsturing of herschikking van middelen.

4. Capaciteit en organisatie (mensen en uitvoering)

Bezetting van teams (vrijwilligers/medewerkers), werkdruksignalen, wervingsstatus en eventuele operationele knelpunten (planning, logistiek, materialen, systemen).

5. Risico's, afhankelijkheden en beslispunten

De top-risico's en afhankelijkheden per portefeuille, inclusief de vraag: wat vraagt bestuurlijke keuze of mandaat? Dit onderdeel bevat expliciet de beslispunten voor de eerstvolgende bestuursvergadering.

Bestuurlijke besluiten en mandaat

Om te voorkomen dat kwartaalrapportages informatief blijven maar niet leiden tot sturing, koppelen we elk kwartaal een beperkt aantal concrete besluiten aan de rapportage. Het bestuur besluit in ieder geval over: eventuele herprioritering tussen portefeuilles of activiteiten; wijzigingen in opschalingstempo (versnellen, stabiliseren, afschalen); financiële herschikkingen of risicoacceptatie; stop/go besluiten voor projecten (met name opwek en innovatie).

De uitvoering krijgt binnen de vastgestelde kaders mandaat om de dagelijkse organisatie en planning te regelen, en legt hierover transparant verantwoording af via de kwartaalcyclus.

3. Duurzame opwek

3.1 Doel 2026–2027

In 2026–2027 versterkt Almelo Energie haar rol in het lokale energiesysteem door (1) duurzame opwek te ontwikkelen of te faciliteren en (2) energieverkoop (energielevering aan inwoners en organisaties) gericht te laten groeien. Het doel is niet zoveel mogelijk projecten of klanten, maar een voorspelbare, bestuurbare groeilijn waarin opwek, participatie en levering elkaar versterken: lokaal eigendom en lokale opwek maken het verhaal geloofwaardig, terwijl energielevering zorgt voor structurele binding met leden/klanten en (op termijn) een robuustere inkomstenbasis.

Daarbij geldt als uitgangspunt dat Almelo Energie keuzes maakt die passen bij capaciteit en risicobereidheid: we bouwen aan een ‘pipeline’ van kansrijke opwekprojecten én aan een duurzame groeistrategie voor energieverkoop, zonder dat dit de uitvoering van energiehulp verdringt.

3.2 Activiteiten en speerpunten

Opwek: projectpijplijn, fasering en prioritering

In 2026–2027 werken we met een heldere projectpijplijn met vaste fases (initiatie, haalbaarheid, contractering, financiering, realisatie, exploitatie). Bestuurlijk sturen we op focus: een behapbaar aantal projecten met een hoge (strategische) waarde dat aantoonbaar doorstroomt.

De portefeuillehouder brengt per kwartaal een overzicht in van: welke projecten in welke fase zitten, wat de volgende mijlpaal is, en welke bestuurlijke beslissing nodig is (stop/go). Daarmee voorkomen we versnippering en houden we ruimte om projecten te kiezen die aantoonbaar bijdragen aan lokaal eigendom en maatschappelijke waarde in Almelo.

Lokaal eigendom: participatiemodellen en propositie

Opwekprojecten zijn voor Almelo Energie in de kern een middel voor lokaal eigendom en zeggenschap. In 2026 wordt daarom een standaard participatiemodel en proces uitgewerkt (bijv. obligaties, projectparticipaties, certificaten of andere coöperatieve vormen), inclusief heldere voorwaarden voor risico, rendement, besluitvorming en communicatie en inrichting van het administratieve proces.

De opgave is dat er intern (bestuur, medewerkers en vrijwilligers) en extern (bewoners, lokale ondernemers, de gemeente) eenvoudig moeten kunnen begrijpen:

- wat een coöperatief opwekproject is
- waarom het project er is,
- hoe deelname werkt,
- welke risico's erbij horen,
- en wat de lokale opbrengsten betekenen (bijv. via maatschappelijke doelen of herinvestering).

Netcongestie, systeembeperkingen en subsidies: realisme in planning

Netcongestie, subsidies en aansluitbaarheid beïnvloeden haalbaarheid, doorlooptijd en businesscase. In 2026–2027 wordt daarom per project expliciet beoordeeld:

- wat de status is van aansluiting/transport,
- welke alternatieven realistisch zijn (fasering, slim sturen, eventueel opslag waar zinvol),
- Welke subsidies/financieringsbronnen beschikbaar zijn,
- en wat dit betekent voor investeringsmomenten en communicatie richting deelnemers.

Het bestuur wordt hierin meegenomen per project: wat is haalbaar binnen 12–24 maanden en wat is strategisch maar langerlopend?

Energieverkoop: groei, binding en lokale merkwaarde

Opwek is gekoppeld aan energieafname oftewel energieverkoop. Energieverkoop is een belangrijke strategische pijler: het is een manier om inwoners en organisaties structureel aan de coöperatie te verbinden en het lokale verhaal tastbaar te maken. In 2026–2027 zetten we energieverkoop nadrukkelijk neer als onderdeel van deze portefeuille, met als doel: gestage groei in klanten, hogere zichtbaarheid en betere conversie vanuit bestaande contactmomenten (Energiehuis, energiehulp, informatieavonden, acties).

Energieverkoop blijft georganiseerd via de bestaande samenwerking met OM | Nieuwe Energie waarbij Almelo Energie lokaal werft en de relatie met leden/klanten versterkt. Tegelijk wordt er verkend of en hoe Almelo Energie in kan spelen op de nieuwe energiewet die het mogelijk maakt om als energiegemeenschap zelf energieleverancier te zijn. De portefeuille zet daarbij in op drie groeikanalen:

1. Conversie vanuit energiehulp en Energiehuis

Bewoners die contact hebben gehad met energiefixers of energiecoaches, of binnenlopen bij het Energiehuis, vormen een logische doelgroep. Dit vraagt om een zorgvuldige balans: energielevering wordt aangeboden als optie, zonder druk en met behoud van onafhankelijkheid. De propositie is helder: lokaal, coöperatief, en de opbrengst vloeit terug naar de lokale omgeving.

2. Wijkgerichte campagnes en coalities

In wijken waar we straatacties en informatieavonden organiseren, koppelen we energielevering aan een bredere wijkboodschap: “besparen + meedoen + lokaal eigendom”. Ook in samenwerking met lokale partners (verenigingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties) kan energieverkoop een concrete “call to action” zijn. Daarnaast kiezen we prioritaire buurten/wijken waarin we ons richten op energieverkoop. Mogelijke wijken zijn Almelo Noord-Oost, het Rosarium en nabijgelegen buurten bij opwekprojecten.

3. Ledenstrategie en klantstrategie verbinden

Lidmaatschap (coöperatieve betrokkenheid) en klant worden (energieafname) zijn verschillende dingen, maar liggen in elkaars verlengde. In 2026–2027 werken we toe naar één samenhangende funnel: bereik → contact → nieuwsbrief → vertrouwen → lid → klant → (eventueel) deelnemer opwekproject. Logischerwijs is deze funnel ter illustratie en kan het werkelijke klantreis anders verlopen.

De groeiambitie moet realistisch zijn gegeven de capaciteit en het risico dat energielevering te “commercieel” kan aanvoelen naast publieke uitvoering. Als doel voor eind 2027 worden 500 leden en 250 energiekanten gesteld.

Samenhang: opwek ↔ energieverkoop ↔ participatie

Vanaf 2026 moet de samenhang tussen verschillende activiteiten consistent worden meegenomen in communicatie en strategie. Opwekprojecten geven inhoud en fysieke zichtbaarheid aan het verhaal van “onafhankelijkheid” en “lokaal eigendom”; energieverkoop maakt het laagdrempelig om mee te doen; participatie en Energiehuis zorgen voor vertrouwen en bereik. Concreet betekent dit dat:

- bij opwekprojecten vanaf het begin wordt nagedacht over “community building” (leden/klanten/participanten),
- bij energieverkoopcampagnes het lokale eigendom en maatschappelijke effect zichtbaar is,

- en dat de portefeuillehouder periodiek afstemt met Energiehulp en Organisatie & representatie.

3.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

Deze portefeuille kent duidelijke afhankelijkheden: dakeigenaren en grondeigenaren, vergunningen, netcapaciteit, investeringsbereidheid, subsidies/financiering en reputatie/vertrouwen bij bewoners. Specifiek voor energieverkoop speelt daarnaast het reputatierisico: als energielevering te nadrukkelijk wordt “verkocht”, kan dat botsen met de rol als onafhankelijke uitvoerder van energiehulp.

De belangrijkste risico's zijn:

- **versnippering** (te veel projecten of campagnes tegelijk),
- **netcongestie** (vertraging en teleurstelling),
- **Financiën**
- **onvoldoende conversie** (energieverkoop kost tijd maar levert weinig op),
- **rolverwarring** (publieke dienstverlening vs commerciële uitstraling).

Mitigatie bestaat uit strakke prioritering, heldere kaders voor communicatie, en kwartaalmatige stop/go-besluiten voor zowel projecten als campagnes.

3.4 Indicatoren en sturing

Om bestuurlijk te kunnen sturen, hanteren we een beperkte set kernindicatoren:

Opwekprojecten

- Aantal projecten per fase (initiatief/haalbaarheid/contract/financiering/realisatie).
- Aantal stop/go-besluiten genomen (en onderbouwing).
- Verwachte productie (prognose MWh) en realisatieplanning.
- Financiële kosten/baten analyse
- Aantal deelnemers per project
- Monitoring van gerealiseerde projecten

Energieverkoop

- Groei in aantal klanten per kwartaal (netto en bruto groei).

- Conversie per kanaal: Energiehuis/energiehulp, acties, online.
- Retentie/uitvalsignalen.
- Aantal campagnes/acties met meetbaar effect waar mogelijk (bereik, leads en overstap).

Samenhang en reputatie

- Consistentie van boodschap (eenduidige propositie: lokaal, coöperatief, maatschappelijk).
- Signalen uit bewonersfeedback: voelt het passend en onafhankelijk?

3.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten

De portefeuillehouder Duurzame opwek is bestuurlijk eigenaar van:

- prioritering en fasering van opwekprojecten;
- participatiemodel en risicokaders;
- groeistrategie energieverkoop en de bijbehorende communicatiekaders;
- kwartaalmatige voortgangsrapportage met concrete beslipunten.
- Operationele monitoring van projecten

Vaste kwartaalbesluiten (voorstel)

- Q1: vaststellen opwekprojecten en groeidoel energieverkoop
- Q2: eerste stop/go-projectbesluiten en evaluatie eerste resultaten van conversies.
- Q3: herprioritering najaar (projecten/campagnes) en bijsturing op reputatie/rolvastheid.
- Q4: evaluatie resultaten en lessons learned + input voor jaarplanupdate.

4. Energiehulp

4.1 Doel 2026–2027

In 2026–2027 levert Almelo Energie een integrale, toegankelijke en kwalitatief geborgde aanpak voor energiehulp, waarbij iedere bewoner in Almelo via één herkenbare route geholpen kan worden: advies (energiecoaches), doe-het-zelf isolatiebegeleiding (kluscoaches/NIP), en directe kleine maatregelen (energiefixers via FIXbrigade). De inzet is tegelijk sociaal (energiearmoede verminderen) én technisch (besparing realiseren). Tegelijk wordt er ook ingezet op het (laagdrempelig) betrekken van bewoners bij de energie/warmtetransitie.

Voor 2026 zijn meetbare doelen geformuleerd die richtinggevend zijn: minimaal 300 adviesgesprekken, minimaal 750 woningen geholpen via de FIXbrigade, minimaal 8 informatieavonden, minimaal 8 straatacties, minimaal 250 bezoekers in het Energiehuis. Tevens gaan we inzichtelijk maken de resultaten van de doelen en welke effecten dit heeft opgeleverd en waar verbetering en sturing kan plaatsvinden.

In 2027 wordt ingezet op bestendiging en verdere opschaling waar effectief en haalbaar, met nadruk op kwaliteit, samenwerking en structurele effecten.

Als onderdeel van de positionering van Almelo Energie is voor externe stakeholders visualisatie een goed instrument om een breder en beter draagvlak te creëren en daardoor positionering van AlmeloEnergie beter te borgen.

4.2 Activiteiten en speerpunten

Toegankelijkheid: aanmeldstraat en Energiehuis

De basis van de energiehulp is een eenduidige bewonersreis. Bewoners komen binnen via:

- online/aanmeldstraat,
- fysieke locatie (Energiehuis),
- doorverwijzing (gemeente, corporaties, welzijn, partners),
- Mond-tot-mond reclame.

Vervolgens zijn wij verantwoordelijk voor het aanbieden van passende ondersteuning: energiefixer, energiecoach, kluscoach/NIP-adviseur, sociale

energiecoach of doorverwijzing (bijv. bouwadviseur bij de gemeente of Avedan). De monitoring verloopt via Econobis met koppelingen voor planning/registratie (incl. HOOMdossier), zodat rapportage richting gemeente en intern mogelijk is. In de toekomst kan er gebruikt worden gemaakt van dashboards zoals PowerBI om een nog overzichtelijker inzicht te krijgen in de voortgang en betere sturing.

Energiecoaches

In 2026–2027 wordt het energiecoachprogramma doorontwikkeld langs de volgende lijnen:

1. **Bereik:** actieve werving, straatacties, samenwerking met wijknetwerken/buurtteams.
2. **Kwaliteit:** opleiding, intervisie, uniforme adviesformats, en nazorg.
3. **Vervolg:** betere opvolging, bijvoorbeeld richting NIP doe-het-zelf, of collectieve acties (inkoop, wijkinitiatieven).
4. **Aanbod:** uitbreiding van activiteiten (warmtescan, waterzijdig inregelen etc.)
5. **Ontwikkeling team:** het team van energiecoaches moet beter worden betrokken bij de organisatie zodat ons verhaal wordt uitgedragen.

Bij adviesgesprekken zijn vragen, wensen en situatie van bewoners leidend; het doel is dat bewoners daadwerkelijk maatregelen nemen om een volgende stap zetten. Daarnaast is dit een goed moment om betrokkenheid te creëren bij Almelo Energie/de energietransitie en bewoners te informeren.

FIXbrigade

De FIXbrigade is in 2026 een kernonderdeel van de energiehulp. De opgave is dubbel:

- **operationeel:** planning, uitvoering, voorraadbeheer, vervoer;
- **sociaal:** goed contact in huis, vertrouwen, en signalering en begeleiding (naar vervolg/partners).

De subsidiecontext benoemt expliciet dat coördinatie, fixers, materialen en logistiek onderdeel zijn van de uitvoering. Op deze onderdelen moet ook verantwoording worden afgelegd zowel intern als richting de gemeente

In 2026 wordt de bestaande werkwijze vanuit Avedan zo pragmatisch mogelijk overgenomen. De werkwijze wordt in Q1 continu geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Eind Q1 kan een standaard “productielijn” worden ingericht/uitgewerkt met:

- standaard werkinstructies,
- checklists per woningtype,
- kwaliteitschecks (steekproeven),
- en korte bewonerstevredenheidsmeting.

In 2026–2027 wordt het FIXbrigadeprogramma doorontwikkeld langs de volgende lijnen:

1. **Bereik:** actieve werving, straatacties, samenwerking met wijknetwerken/buurtteams.
2. **Kwaliteit:** opleiding van fixers, eenvoudige processen en nazorg.
3. **Ondersteuningsaanbod:** uitbreiding van activiteiten/maatregelen met bijvoorbeeld Sociale energievoeding, radiatoren ontluichten, etc.
4. **Ontwikkeling team:** het team van Fixers moet (beter) worden betrokken bij de organisatie zodat ons verhaal wordt uitgedragen en niet alleen de FIXbrigade.
5. **Leerwerktraject:** Opzetten van Leerwerktraject voor studenten en re-integratie.
6. **Doelgroep:** Verkennen alternatieve doelgroepen zoals woningeigenaren en MKB'ers
7. **Financiering:** aantrekken alternatieve vormen financiering.

NIP doe-het-zelf

Almelo Energie ontvangt subsidie om het gebruik van de NIP doe-het-zelf regeling bij bewoners te stimuleren en begeleiding te bieden in het proces van aanvraag, uitvoering en verantwoording: bewoners moeten de voordelen en nadelen van de doe-het-zelf regeling begrijpen, materiaalkeuzes begrijpen, veilig kunnen werken, en juiste maatregelen nemen. In 2026–2027 wordt een NIP-doe-het-zelf programma opgezet en verbeterd. Mogelijke onderdelen zijn:

- intake door coach (selectie juiste maatregelen, subsidievoorwaarden),
- kluscoach/NIP-adviseur (praktische begeleiding),
- gerichte straatacties (voorbeeld Biezenstraat)
- isolatiebank (voedselbank voor overgebleven isolatiematerialen)
- gereedschap uitlenen
- samenwerking bouwmarkten
- informatieavonden (leren, activeren, groepsgewijs).

Waar uitvoering door derden plaatsvindt (zoals via energieloketpartijen), is Almelo Energie vooral de lokale schakel, motivator en verbinder richting bewoners, in afstemming met de gemeentelijke inrichting.

Sociale energiecoaches

In 2026–2027 wordt het energiehulp aanbod uitgebreid specifiek voor de kwetsbare doelgroepen/huishoudens in energiearmoede. Om dit te bereiken starten we met Sociale Energiecoaching volgens het concept van de Energiebank NL. Sociale Energiecoaches richten zich op energiebesparing door bewustwording, gedragsverandering en signalering. Daarnaast kunnen zij fungeren als een verbindende schakel tussen andere maatschappelijke organisaties.

In 2026-2027 staat vooral ontwikkeling van dit ondersteuningsaanbod centraal. Er zullen een aantal vrijwilligers worden geworven en opgeleid. Daarnaast zal er gezocht worden naar koppelkansen bij (bestaande) initiatieven/kernpartners (bijv. woningcorporaties, verduurzaming op recept en Living Lab de Riet).

Informatieavonden, straatacties en wijkgericht werken

In 2026 worden minimaal 8 informatieavonden en minimaal 8 straatacties georganiseerd. Er wordt gewerkt en geprioriteerd met een wijkgerichte focus: waar is de nood hoog, waar zijn de kansen, en waar lopen gemeentelijke trajecten (zoals warmtetransitie) parallel?

Het doel is niet “veel activiteiten”, maar aantoonbaar effect: hogere instroom, betere doorstroom, en meer maatregelen.

Onderwerpen voor de informatieavonden zijn divers en organisatie breed maar omvatten o.a.:

- De warmtetransitie (koppeling warmteprogramma gemeente Almelo)
- Energiehulp aanbod (Energiecoaches en FIXbrigade)
- NIP (doe-het-zelf)
- Collectieve inkoopactie

Energiehuis

Het Energiehuis wordt in 2026 opgezet als vooruitloper op EU-beleid en in 2027 verder uitgebouwd als herkenbare plek waar bewoners binnenlopen voor onafhankelijke informatie en ondersteuning. In 2026 is een doelstelling opgenomen van minimaal 250 bezoekers.

De focus ligt op:

- heldere openingstijden/roosters,
- vrijwilligers werven en begeleiden,
- uniform front-office verhaal (wat doen wij wel/niet),
- koppeling aan activiteiten (spreekuren, inloop, thema-avonden),
- samenwerking met partners (Innovatiehub, hogescholen en sociaal-maatschappelijke organisaties)

Het opzetten en uitvoeren van het Energiehuis is geen doel maar dient ter ondersteuning van de organisatie en haar activiteiten. Een Energiehuis creëert zichtbaarheid, toegankelijkheid en vertrouwen wat belangrijke voorwaarden zijn om de organisatiedoelen te behalen.

4.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

Afhankelijkheden

Energiehulp is een kerntaak van Almelo Energie. Deze portefeuille kent duidelijke interne afhankelijkheden, afhankelijkheden van (keten)partners en invloeden van marktomstandigheden.

De belangrijkste afhankelijkheden zijn:

- Doorverwijzingen via partners (corporaties, welzijn, gemeente).
- Beschikbaarheid vrijwilligers (coaches) en personeel/teams (fixers).
- Beschikbaarheid materialen en logistiek.
- IT-registratie (Econobis/HOOM) en datakwaliteit.
- Financiën (met name onzekerheid SPUK-gelden)
- Externe trajecten (veranderingen in gemeentelijke programmas/projecten en die van andere externe stakeholders werken direct door in communicatie, werkwijze en verwachtingen bij bewoners.)
- Rolverwarring (publieke dienstverlening vs commerciële uitstraling).

Risico's en dilemma's

De grootste risico's liggen in het spanningsveld tussen opschalen en beheersen. In 2026–2027 zijn dit de belangrijkste aandachtspunten:

Opschaling zonder kwaliteitsborging

Groei in aantallen kan leiden tot wisselende kwaliteit, onvolledige adviezen, slordige uitvoering of onvoldoende opvolging, met dalende tevredenheid en reputatieschade als gevolg.

Wachttijden en uitvoeringsdruk

Als instroom sneller groeit dan capaciteit ontstaan wachttijden en overbelasting van vrijwilligers/teams. Dit vergroot uitval (zowel bewoners als vrijwilligers) en vermindert het haalbaarheidsgevoel in de uitvoering.

Rolverwarring bij bewoners en partners

Het moet duidelijk zijn voor bewoners dat Energiehulp een gratis en maatschappelijke activiteit is zonder commercieel belang ("we zijn geen Vattenfall")

Financiën en budgetafwijkingen

Energiehulp (met name FIXbrigade en NIP doe-het-zelf) is sterk afhankelijk van de gemeentelijke subsidie. De continuïteit van deze subsidie is erg onzeker, daarom moet er naar alternatieve financiering worden gezocht.

Datakwaliteit en privacy (AVG)

Onvolledige registratie of onvoldoende duidelijke afspraken over toegang en verwerking van persoonsgegevens vergroten risico's in verantwoording en compliance, en kunnen reputatieschade veroorzaken.

Afhankelijkheid van sleutelpersonen

Te veel operationele kennis (planning, systemen, partnerafstemming) bij één of enkele personen maakt de uitvoering kwetsbaar bij uitval of wisselingen.

4.4 Indicatoren

Om bestuurlijk te kunnen sturen, hanteren we een beperkte set kernindicatoren:

- energieadviesgesprekken (300 in 2026).
- woningen geholpen door FIXbrigade (750 in 2026).
- Aantal informatieavonden en aantal straatacties (minimaal 2x 8).
- bezoekers Energiehuis (streefwaarde 250).
- Tevredenheidsscore (1-5) en/of steekproefcalls (bv. 10%).
- Doorstroomratio's: % dat na Energiehulp ook lid wordt of een andere stap zet.

4.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten

De portefeuillehouder Energiehulp is bestuurlijk eigenaar van:

- prioritering en fasering van straat/wijkacties;
- inrichting van de bewonersreis;
- kwaliteitskaders;
- kwartaalmatige voortgangsrapportage met concrete beslispunten.

Vaste kwartaalbesluiten

- Q1: vaststellen doelen, prioritering en fasering
- Q2: eerste stop/go-project en programma besluiten en evaluatie eerste resultaten
- Q3: herprioritering najaar (projecten/campagnes) en bijsturing op reputatie/rolvastheid.
- Q4: evaluatie resultaten en lessons learned + input voor jaarplanupdate.

5. Warmtetransitie – Aardgasvrije buurten en wijken

5.1 Doel 2026–2027

In 2026–2027 positioneert Almelo Energie zich als een structurele en betrouwbare partner in de Almelse warmtetransitie: een lokale organisatie die bewoners kan betrekken, ondersteunen en vertegenwoordigen in de stap naar aardgasvrije wijken en buurten. Dit hoofdstuk duidt warmtetransitie primair als het strategisch-inhoudelijke onderwerp “aardgasvrije buurten en wijken” in samenhang met het Warmteprogramma van de gemeente Almelo.

Warmtetransitie is nadrukkelijk verweven in onze andere activiteiten met name energiehulp. Isoleren, energieadvies, kleine maatregelen en sociale ondersteuning zijn vaak de eerste stap en vormen tegelijk de basis voor draagvlak, betaalbaarheid en keuzevrijheid in wijkprocessen. In 2026–2027 bouwen we deze samenhang bewust uit: energiehulp als toegang en vertrouwen, warmtetransitie als wijkgerichte route naar structurele oplossingen. In 2026–2027 maken we ruimte om mogelijke rollen binnen de warmtetransitie (lees: ontwikkeling van warmtenetten) verder te verkennen waarbij ook lokaal eigendom centraal staat.

5.2 Activiteiten en speerpunten

Rol in uitvoering van het Warmteprogramma: participatie en wijkprocessen

Het Warmteprogramma benoemt dat de route naar aardgasvrij een proces is, wijk- en buurtgericht, waarbij participatie en aansluiting bij bewoners cruciaal zijn. In 2026–2027 ondersteunt Almelo Energie dit proces door:

- een actieve rol in communicatie en bewonersbetrokkenheid
- het organiseren/ondersteunen van bijeenkomsten (inloopavonden, themasessies) in aansluiting op gemeentelijke planning;
- het leveren van bewonersperspectief (praktische knelpunten, betaalbaarheid, uitvoerbaarheid);
- Het ophalen van signalen uit de buurt/wijk.

Warmteprojecten (o.a. warmtenet Urenco)

Naast wijkprocessen zijn er lopende of opkomende collectieve trajecten (warmtenetten, koppelkansen, bronverkenningen). Het Warmteprogramma beschrijft warmtenetten als één van de mogelijke routes, naast all-electric en duurzame gassen, en benadrukt dat samenwerking met betrouwbare partners en lokale verankering belangrijk

is. In 2026–2027 wil Almelo Energie nauw betrokken zijn bij concrete projecten zoals het Urenco-warmtenet, daarmee kunnen wij:

- bewoners-/gebruikersbelangen in brengen (betaalbaarheid, keuzevrijheid, transparantie);
- mee denken over participatieproces en governance-opties;
- de koppeling leggen met energiehulp (isolatie, afgiftesysteem, woninggeschiktheid).

Naast lopende projecten vanuit de gemeente, zal Almelo Energie (waar gewenst en mogelijk) ook ondersteuning bieden aan lokale initiatieven uit de buurt en wijk.

Warmtegemeenschappen en lokale verankering

Het Warmteprogramma benoemt het belang van lokale initiatieven en samenwerking met maatschappelijke partners en lokale initiatieven. Almelo Energie verkent in 2026–2027 hoe “warmtegemeenschappen” of buurtgerichte structuren (waar relevant) kunnen bijdragen aan:

- eigenaarschap, zeggenschap en draagvlak;
- betere informatiepositie van bewoners;
- continuïteit in wijkprocessen (niet alleen projectmatig).

Focusgebieden 2026–2027

De warmtetransitie is een enorme opgave. Almelo Energie zal moeten prioriteren. Daarom sluiten wij aan op de gemeentelijke planning, tenzij er initiatieven vanuit de buurt/wijk ontstaan. De gemeente richt onderzoeksactiviteiten in 2026–2030 op o.a. Binnenstad Noord, Binnenstad Zuid, ULK en omgeving, Wester Sluiterseveldlanden en Ootmarsumsestraat en omgeving (en aanvullend Kerkelanden en Aaboer).

Warmte en betaalbaarheid: koppeling met energiearmoede en energiehulp

Betaalbaarheid en aandacht voor kwetsbare groepen/energiearmoede is een belangrijk uitgangspunt. Almelo Energie brengt dit in de praktijk door:

- warmtetransitie te koppelen aan energiehulp activiteiten om daarmee in te zetten op energiebesparen;
- signalen uit huisbezoeken te vertalen naar wijkinzichten (waar zitten belemmeringen, welke maatregelen eerst);
- bewoners te helpen begrijpen wat warmte-alternatieven betekenen (comfort, kosten, randvoorwaarden);
- belangen van kwetsbare doelgroepen consistent te vertegenwoordigen;
- de samenwerking met woningcorporaties en andere ketenpartners te versterken.

5.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

Kaders

- Gemeente regie, Almelo Energie als partner: de gemeente is regisseur; Almelo Energie richt zich op participatie, lokale verankering, bewonersperspectief en verbinding met uitvoering/energiehulp.
- Betaalbaarheid en inclusie als uitgangspunt: inzet in wijken moet aantoonbaar bijdragen aan betaalbaarheid, met speciale aandacht voor energiearmoede.
- Proces boven techniek: de warmtetransitie is niet alleen technisch maar vooral sociaal; aansluiten bij de wijk is een randvoorwaarde.

Afhankelijkheden

- Planning en besluitvorming gemeente: tempo en scope volgen uit het Warmteprogramma en gemeentelijke besluitvorming en instrumenten.
- Warmtepartners in de keten: netbeheerders, woningcorporaties en bron-/netpartijen zijn bepalend voor haalbaarheid en uitvoering; samenwerking en rolafspraken zijn cruciaal.
- Samenloop met energiehulp-capaciteit: warmtetransitie vraagt inzet in communicatie/participatie; dit moet passen binnen (of slim gekoppeld worden aan) energiehulp-activiteiten.

Risico's en dilemma's

- Versnippering van communicatie: verschillende boodschappen vanuit gemeente/partners/initiatieven kunnen vertrouwen en tempo ondermijnen; vraagt om eenduidigheid en afstemming.
- Te vroeg beloven vs te laat activeren: wijkprocessen duren lang; tegelijk moeten bewoners tijdig handelingsperspectief krijgen (isoleren/kleine maatregelen).
- Betaalbaarheid onder druk: als warmteopties financieel niet geloofwaardig zijn, neemt draagvlak af; Almelo Energie moet dit vroeg signaleren en agenderen.
- Rol- en governancevragen bij collectieve projecten: het Warmteprogramma is terughoudend over financieel risico/aandeelhouderschap en benadrukt sturing op publieke belangen en betrouwbare partners. Dat vraagt om scherpe keuzes: wanneer is Almelo Energie meedenker/vertegenwoordiger, en wanneer (niet) mede-ontwikkelaar?

5.4 Indicatoren

Om bestuurlijk te kunnen sturen, hanteren we voor warmtetransitie een beperkte set kernindicatoren, bijvoorbeeld:

- Aantal wijk-/buurtbijeenkomsten die Almelo Energie organiseert of mede organiseert, gekoppeld aan focusgebieden uit het Warmteprogramma.
- Aantal bereikte bewoners via warmtecommunicatie (Energiehuis, acties, avonden) en het aandeel daarvan in focuswijken.
- Aantal projecten in warmtetransitie waarbij we betrokken zijn
- Ketenfeedback: periodieke check bij gemeente/partners over effectiviteit van samenwerking en rolhelderheid.

5.5 Bestuurlijk eigenaarschap en beslismomenten

Omdat warmtetransitie nog geen belegde portefeuille is zal er in 2026-2027 gezocht moeten worden naar portefeuille eigenaar. De bestuurlijke rol is vooral kaderstellend: prioriteiten (welke wijken/trajecten), rolafbakening, en bewaken van aansluiting op missie/mandaat.

Vaste kwartaalbeslismomenten

Q1-Q2: Verkennen en definiëren rol Almelo Energie per wijk/traject. Evaluatie eerste wijkactiviteiten + besluit over inzet op concrete projecten/verkenningen (vooral Urenco-warmtenet) en benodigde randvoorwaarden.

Q3: bijsturing najaar (communicatie/participatie), inclusief koppeling met energiehulp-campagnes en capaciteit.

Q4: evaluatie en input voor jaarplanupdate + afstemming met gemeentelijke planning en besluitvorming.

6. Innovatie

6.1 Doel 2026–2027

In 2026–2027 positioneert Almelo Energie innovatie als ondersteuning en versneller van haar uitvoering en die van kernpartners: projecten zoals Digital Twin en waterstof leveren inzichten, methoden of tools die de lokale energietransitie aantoonbaar beter maken. In plaats van losse pilots wordt gestuurd op “innovatie met landing”: er is een concreet product of leerresultaat dat terugvloeit naar energiehulp, opwek of participatie.

Het bedrijfsplan noemt innovatieprojecten expliciet als strategisch belangrijk (Digital Twin, waterstofpilot) en koppelt dit aan toekomstbestendigheid en betaalbaarheid.

6.2 Activiteiten en speerpunten

Digital Twin

De Digital Twin wordt doorontwikkeld met focus op:

- wijkgerichte inzichten (waar is besparingspotentieel, waar is energiearmoede, waar liggen kansen voor opwek),
- ondersteuning van participatie (visualisaties en scenario's die bewoners begrijpen),
- Waardecreatie, de DT moet waarde toevoegen voor Almelo Energie, bewoners en/of ketenpartners
- koppeling aan prioritering (waar zetten we coaches/straatacties in).

Belangrijk is dat dit niet “een IT-project” wordt, maar een praktisch instrument dat aansluit bij de kernactiviteiten van Almelo Energie.

Waterstof en energiesysteem

Het Waterstof-project heeft laten zien hoe een innovatieproject niet alleen waarde creëert voor het energiesysteem in Almelo maar ook voor de organisatie. Echter moet er bij systeeminnovaties altijd gekeken worden naar relevantie middels scherpe afbakening:

- wanneer is het relevant voor Almelo en Almelo Energie?
- wat is de rol van Almelo Energie (kennispartner, projectpartner, community-building)
- hoeveel capaciteit kost het versus wat levert het op?

Het jaarplan kiest hier voor realisme: innovatieprojecten moeten ofwel extern gefinancierd zijn, ofwel aantoonbaar waarde leveren aan de kernactiviteiten van Almelo Energie.

Nieuwe innovatieprojecten

Nieuwe innovatieprojecten zijn belangrijk om Almelo Energie wendbaar te houden en om kansen die bijdragen aan onze kernactiviteiten (energiehulp, duurzame opwek/energieverkoop en participatie) tijdig te benutten. Tegelijkertijd moet bij nieuwe projecten altijd gekeken worden naar relevantie en uitvoerbaarheid middels scherpe afbakening:

- wanneer is een nieuw project relevant voor Almelo en Almelo Energie (welk concreet probleem lossen we op)?
- wat is het beoogde “landing”-resultaat (tool, methode, data-inzicht, werkwijze) en waar landt dit in de uitvoering?
- wie is eigenaar binnen Almelo Energie (portefeuille/rol) en welke partners zijn nodig?
- hoeveel capaciteit kost het versus wat levert het op (impact, leerwaarde, reputatie, structurele verbetering)?

Het jaarplan kiest hier voor focus: nieuwe innovatieprojecten worden alleen gestart als er een duidelijke landing is, als de benodigde capaciteit past binnen de organisatie, en bij voorkeur als er externe financiering of cofinanciering beschikbaar is.

Marktontwikkelingen, kansen en financiering (incl. subsidies)

Het actief volgen van (energie)markt-, beleids- en technologieontwikkelingen helpt Almelo Energie om kansen vroegtijdig te signaleren en te vertalen naar concrete verbeteringen in de lokale uitvoering. Dit geldt ook voor financiële kansen zoals subsidies en pilots, mits deze bijdragen aan de kernactiviteiten en niet leiden tot versnippering. Daarom moet bij kansen en subsidie-opties altijd gekeken worden naar relevantie middels scherpe afbakening:

- welke ontwikkeling of regeling is relevant voor Almelo (maatschappelijk effect) en voor Almelo Energie (strategische positie)?
- wat is de praktische toepassing in Almelo (welke activiteit wordt versterkt of mogelijk gemaakt)?
- welke randvoorwaarden gelden (cofinanciering, looptijd, rapportage-eisen, partners) en passen die bij onze organisatie?

- welke inzet vraagt dit van bestuur en uitvoering (aanvraag, projectmanagement, administratie) versus de opbrengst (impact, middelen, structurele borging)?

We richten ons prioritair op kansen die de uitvoering versterken en organisatorisch beheersbaar zijn. Subsidies zijn een middel en geen doel; we dienen alleen aanvragen in wanneer de capaciteit en verantwoording proportioneel zijn ten opzichte van de verwachte impact.

Innovatie ↔ uitvoering

In 2026–2027 wordt een vaste leerloop ingericht:

- elk innovatieproject heeft een “uitvoerend eigenaar” in een andere portefeuille (bijv. energiehulp of opwek),
- elk project levert per kwartaal een concreet resultaat (dashboard, methodiek, rapportage, participatietool),
- elk project wordt van te voren nauwkeurig uitgewerkt met duidelijke doelen en resultaten en een financiële forecast.
- en elk project kent een stop/go moment bij onvoldoende waarde (indien mogelijk).

6.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

Kaders

Innovatie is voor Almelo Energie geen doel op zich, maar een middel om de lokale energietransitie beter, eerlijker en uitvoerbaarder te maken. Daarom hanteren we de volgende kaders voor de innovatieportefeuille:

Missie- en uitvoeringsgedreven

Innovatie moet aantoonbaar bijdragen aan kernactiviteiten (energiehulp, duurzame opwek/energieverkoop, participatie/warmte, organisatieontwikkeling) en aan de missie/visie van Almelo Energie. Projecten die vooral “interessant” zijn maar geen duidelijke lokale toepassing hebben, passen niet in het kernportfolio. Daarnaast is het belangrijk dat pilot-projecten geografisch verspreid worden uitgevoerd en dat resultaten Almelo breed toepasbaar zijn.

Landing verplicht

Elk innovatieproject heeft een concreet beoogd resultaat dat landt in de organisatie: een methode, tool, dataset, werkwijze, besluitvormingsinstrument of participatie-aanpak. Er is vooraf een eigenaar aangewezen (portefeuille/rol) die verantwoordelijk is voor implementatie in de praktijk.

Proportionaliteit en capaciteitsfit

De benodigde inzet (projectmanagement, administratie, stakeholdermanagement en uitvoering) moet in verhouding staan tot de waarde. Innovatie mag de uitvoering van kernactiviteiten niet verdringen of structureel overbelasten.

Financiële dekking

Innovatieprojecten zijn bij voorkeur extern gefinancierd. Wanneer er interne financiering nodig is wordt vooraf bepaald hoe financierings- en continuïteitsrisico's worden afgedekt. Uren/overhead worden vooraf begroot en per kwartaal bijgehouden.

Rolhelderheid en onafhankelijkheid

Almelo Energie blijft primair een lokale energiecoöperatie en uitvoerder. Innovatieprojecten worden zo ingericht dat onze rol helder is (kennispartner, projectpartner, community-building, demonstrator), zonder dat we onbedoeld een rol aannemen die niet past bij onze maatschappelijke opdracht.

Afhankelijkheden en risico's

De innovatieportefeuille is sterk afhankelijk van externe factoren en partners. De belangrijkste afhankelijkheden zijn:

Externe financiering en voorwaarden

Subsidies en programma's bepalen vaak tempo en scope, inclusief eisen aan cofinanciering, rapportage, deliverables en auditing.

Partners en consortia

Innovatie vraagt samenwerking (kennisinstellingen, bedrijven, overheden, coöperaties). De kwaliteit van partnerschappen (afspraken, rolverdeling, commitment) bepaalt succes.

Capaciteit en (interne) opname

Innovatie levert alleen waarde op als de organisatie het kan “absorberen”: tijd voor implementatie, training, en integratie in processen. Zonder absorptie blijft innovatie een losstaand traject. Dit kan ook buiten de organisatie landen en daarmee alsnog waarde hebben.

Beleid, data en juridische kaders

Beschikbaarheid van data, AVG-toetsing, datadelingsovereenkomsten, en veranderende beleidskaders beïnvloeden wat kan en hoe snel.

Relevantie voor Almelo (lokale vraag)

Innovatie werkt alleen als er een concrete lokale vraag of use case is (bijv. wijkgerichte aanpak, participatie, besluitvorming of uitvoering energiehulp) die het project richting geeft.

6.4 Indicatoren

- Aantal concreet toepasbare producten/resultaten.
- Gebruik van innovatietools in uitvoering (bv. aantal keer Digital Twin in wijktraject gebruikt).
- Externe cofinanciering/uren vs interne uren.

6.5 Bestuurlijk eigenaarschap

De portefeuillehouder innovatie is bestuurlijk eigenaar van:

- prioritering en fasering van innovatieprojecten;
- marktverkenning;
- kwaliteitskaders;
- kwartaal-voortgangsrappportage met concrete beslisapunten.

Vaste kwartaalbesluiten

- Q1: vaststellen doelen, prioritering en fasering
- Q2: eerste stop/go-project en programma besluiten en evaluatie eerste resultaten
- Q3: herprioritering najaar (projecten/campagnes) en bijsturing
- Q4: evaluatie resultaten en lessons learned + input voor jaarplanupdate.

7. Financiën (penningmeester)

7.1 Doel 2026–2027

Vanaf 2026 stuurt Almelo Energie op financiële stabiliteit en transparantie, passend bij de schaal van activiteiten en publieke middelen. De organisatie stuurt op:

- controleerbare besteding,
- voorspelbare cashflow,
- juiste reservevorming binnen kaders,
- en robuuste scenario's bij veranderende rijksmiddelen (SPUK/NIP).

7.2 Activiteiten en speerpunten

Scheiding basisorganisatie en programma's/projecten

Er wordt een helder financieel model gehanteerd met minimaal twee lagen:

1. **Basisorganisatie:** kernteam, huisvesting, bestuursondersteuning, communicatiebasis, IT-basis (Overhead)
2. **Programma's/projecten:** energiecoaches, FIXbrigade, NIP-doe-het-zelf, participatie warmte, Digital Twin, etc.

Deze scheiding stelt het bestuur beter in staat te sturen op:

- kostprijs per geholpen huishouden,
- effectiviteit per programma/project,
- Financiën per project en specifieke voorwaarden
- en afhankelijkheid van specifieke geldstromen.

Budgetdiscipline en kwartaalgesprekken

Financiën wordt een standaardonderdeel van het kwartaalritme: realisatie vs begroting, afwijkingsanalyse, en concrete bijsturing (bijv. tempo van uitgaven FIXbrigade-materialen, personele inzet, communicatiekosten).

Scenario's bij wegvallen of korting van middelen

In 2026 worden minimaal 3 scenario's uitgewerkt:

- **Scenario A:** middelen blijven vergelijkbaar beschikbaar.
- **Scenario B:** 10% korting van SPUK-middelen.
- **Scenario C:** (Deels) wegvallen middelen

Per scenario beschrijven we:

- welke activiteiten prioritair zijn en “moeten” doorgaan,
- welke activiteiten afschaalbaar zijn,
- welke alternatieve inkomsten mogelijk zijn
- en welke structurele inkomstenbronnen ontwikkeld moeten worden (bijv. energielevering, projecten, lidmaatschappen).

Verantwoording, audit readiness en datakwaliteit

Omdat rijksmiddelen via SISA(-achtige) eisen verantwoord moeten kunnen worden, is “audit readiness” een belangrijke activiteit waar continu op gestuurd moet worden, onderdelen zijn: urenregistratie, inkoopdossiers, voorraadbeheer, contracten, en datakwaliteit in registratiesystemen.

In 2026–2027 wordt dit geborgd via:

- standaard documenten/registratie-structuur,
- vroegtijdig betrekken van accountant
- interne steekproefcontroles,
- en duidelijke afspraken met uitvoerende teams.

7.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

De financiële sturing in 2026–2027 is gericht op continuïteit, transparantie en beheersbaarheid passend bij de schaal van activiteiten en het feit dat een groot deel van de middelen publiek gefinancierd is. Daarbij zijn kaders, afhankelijkheden en risico's sterk verweven. De belangrijkste punten zijn:

Subsidie-afhankelijkheid en beleidswijzigingen

Wijzigingen in rijksmiddelen of gemeentelijke/landelijke prioriteiten kunnen direct impact hebben op omvang en aard van activiteiten.

Scheiding basisorganisatie vs. programma's

Zonder heldere scheiding (en toerekening van overhead) ontstaat onduidelijkheid over kostprijs, doelmatigheid en besteding per werkpakket, wat zowel interne sturing als verantwoording richting gemeente kwetsbaar maakt.

Cashflow en voorfinanciering

Bij grote programma's/projecten bestaat risico op liquiditeitsdruk door timingverschillen tussen uitgaven en ontvangst van middelen; dit vraagt om expliciete liquiditeitsbewaking en eventuele betalingsafspraken.

Doelmatigheid en kosten per geholpen huishouden

Inefficiëntie in planning/uitvoering vertaalt zich direct naar oplopende kosten per resultaat; daarom is het volgen van kostprijzen per traject (coach/fixer/kluscoach) en bijsturen op procesinrichting een financieel stuurmiddel, niet alleen een operationeel onderwerp. Dit is vooral belangrijk richting de gemeente doordat efficiëntie het primaire argument voor een één energieloket was.

Verantwoording, audit readiness en datakwaliteit

Publieke middelen vragen een controleerbare administratie en betrouwbare registraties; zwakke dossiervorming of datakwaliteit vormt een financieel en reputatierisico.

Reserves, verplichtingen en flexibiliteit

De organisatie moet voldoende buffer houden voor tegenvallers, maar ook voldoen aan subsidie- en ASV-kaders rondom reserves en bestedingsdoelen; dit vraagt om afstemming met een accountant over o.a. wat "gezond" is qua buffer en welke kosten opgevoerd mogen worden.

Afhankelijkheid van sleutelpersonen en processen

Financiële beheersing staat of valt met robuuste processen (facturatie, autorisaties, contractbeheer) en spreiding van kennis; te veel afhankelijkheid van één persoon of ad-hoc werkwijze vergroot fout- en continuïteitsrisico's.

7.4 Indicatoren

- Budgetafwijking per programma (%).
- Liquiditeitsbuffer
- Kostprijs per geholpen huishouden.
- Tijdigheid verantwoording en volledigheid dossiers.

7.5 Bestuurlijk eigenaarschap

De portefeuillehouder Financiën (Penningmeester) is bestuurlijk eigenaar van:

- Financiën en administratie;
- Forecast en kwartaalrapportages;

Vaste kwartaalbesluiten

- Q1: vaststellen doelen, prioritering en fasering
- Q2: eerste stop/go-project en programma besluiten en evaluatie eerste resultaten
- Q3: herprioritering en bijsturing
- Q4: Jaarverantwoording.

Concept

8. Organisatie & representatie

8.1 Doel 2026–2027

In 2026–2027 ontwikkelt Almelo Energie zich organisatorisch door tot een betrouwbare, laagdrempelige uitvoeringspartner én stevige coöperatie. De organisatie borgt:

- heldere governance (bestuur, uitvoering en borging buurtteams),
- kwaliteit en veiligheid in uitvoering,
- sterk vrijwilligers- en teambeleid,
- en representatie/relatiemanagement richting gemeente, partners en inwoners.

Het bedrijfsplan benadrukt expliciet de rol als uitvoeringsorganisatie, zichtbaar in de wijk, met combinatie van vrijwilligers en professionele slagkracht.

8.2 Activiteiten en speerpunten

Governance en rolhelderheid

Er worden governance-afspraken gemaakt zoals:

- waarover besluit het bestuur (kaders, prioriteiten, risico's, begroting)?
- wat mandateert het bestuur aan de uitvoering (dagelijkse aansturing, personele planning, operationele beslissingen)?
- hoe worden portefeuillehouders betrokken zonder micro-management maar tegelijk met borging van kwaliteit?

Dit voorkomt dubbel werk, frustratie, onduidelijkheid richting medewerkers/vrijwilligers en geeft ruimte om bestuursleden verantwoording af te laten leggen.

Vrijwilligersstrategie en teamontwikkeling

De groei van energiehulp en Energiehuis vraagt structurele werving, onboarding en begeleiding van vrijwilligers (coaches, baliemedewerkers, ondersteuning). Vanaf 2026 wordt gewerkt met:

- een helder vrijwilligersprofiel per rol,
- training en intervisie,
- waardering/retentie (periodieke bijeenkomsten),
- en een duidelijke escalatielijn voor issues.

Voor de FIXbrigade (met uitvoerende teams) is daarnaast aandacht nodig voor:

- veiligheid,
- uniforme werkinstructies,
- planning en roosters,
- en welzijn/werkdruk.

Partnerschappen en lokale keten

Almelo Energie functioneert in een divers lokaal, regionaal en landelijk landschap: welzijn, corporaties, gemeente/overheden, netbeheerder, loketten, onderwijs, en landelijke initiatieven. In 2026–2027 worden partnerafspraken aangescherpt met o.a. Avedan, woningcorporaties, netbeheerders en andere betrokkenen (voornamelijk gericht op Energiehulp), zodat samenwerking stabiel is en bewoners niet tussen wal en schip vallen.

Daarnaast is er ruimte om samenwerking met lokale ondernemers te verkennen/implementeren waar dit past binnen capaciteit en opdracht. Deze samenwerking kan ook ene mogelijke financieringsbron vormen voor bijvoorbeeld Energiehulp.

Communicatie, reputatie en coöperatieve groei

Organisatie & representatie borgt het verhaal: Almelo Energie is onafhankelijk, lokaal, en levert voor bewoners concrete hulp. Tegelijk blijft coöperatieve groei belangrijk (leden, betrokkenheid, lokaal eigendom), ook omdat dit legitimiteit en toekomstbestendige inkomstenbronnen ondersteunt.

In 2026–2027 wordt daarom een communicatiestrategie aangehouden met:

- een eenduidige terminologie (energiecoaches, energiefixers van de FIXbrigade),
- een herkenbare propositie (“in opdracht van de gemeente” waar van toepassing),
- een samenhangende wervingsaanpak voor energiehulp, leden, vrijwilligers en klanten voor energielevering.

Capaciteit en groei

Organisatieontwikkeling betekent ook nee zeggen. In 2026–2027 wordt expliciet bewaakt:

- maximaal aantal parallelle trajecten dat het team aankan,
- en welke projecten wachten tot capaciteit/financiering op orde is.

8.3 Kaders, afhankelijkheden en risico's

Risico's:

- afhankelijkheid van sleutelpersonen,
- snelle groei zonder cultuur/structuur,
- politiek-bestuurlijke gevoeligheid
- ontbreken van samenwerking met partners
- reputatierisico bij kwaliteitsproblemen in uitvoering.

8.4 Indicatoren

- Vrijwilligers: instroom, actieve bezetting, retentie.
- Medewerkerstevredenheid / werkdruksignalen (kwalitatief).
- Partnertevredenheid (korte check-ins).
- Consistentie communicatie (minder termen, eenduidige boodschap).
- Coöperatieve groei: ledenaantal , betrokkenheid, deelname aan projecten.

8.5 Bestuurlijk eigenaarschap

Portefeuillehouder Organisatie & representatie is eigenaar van governance, vrijwilligersstrategie, personeel, partnerrelaties op hoofdlijnen en reputatie/communicatiekaders.

Concept